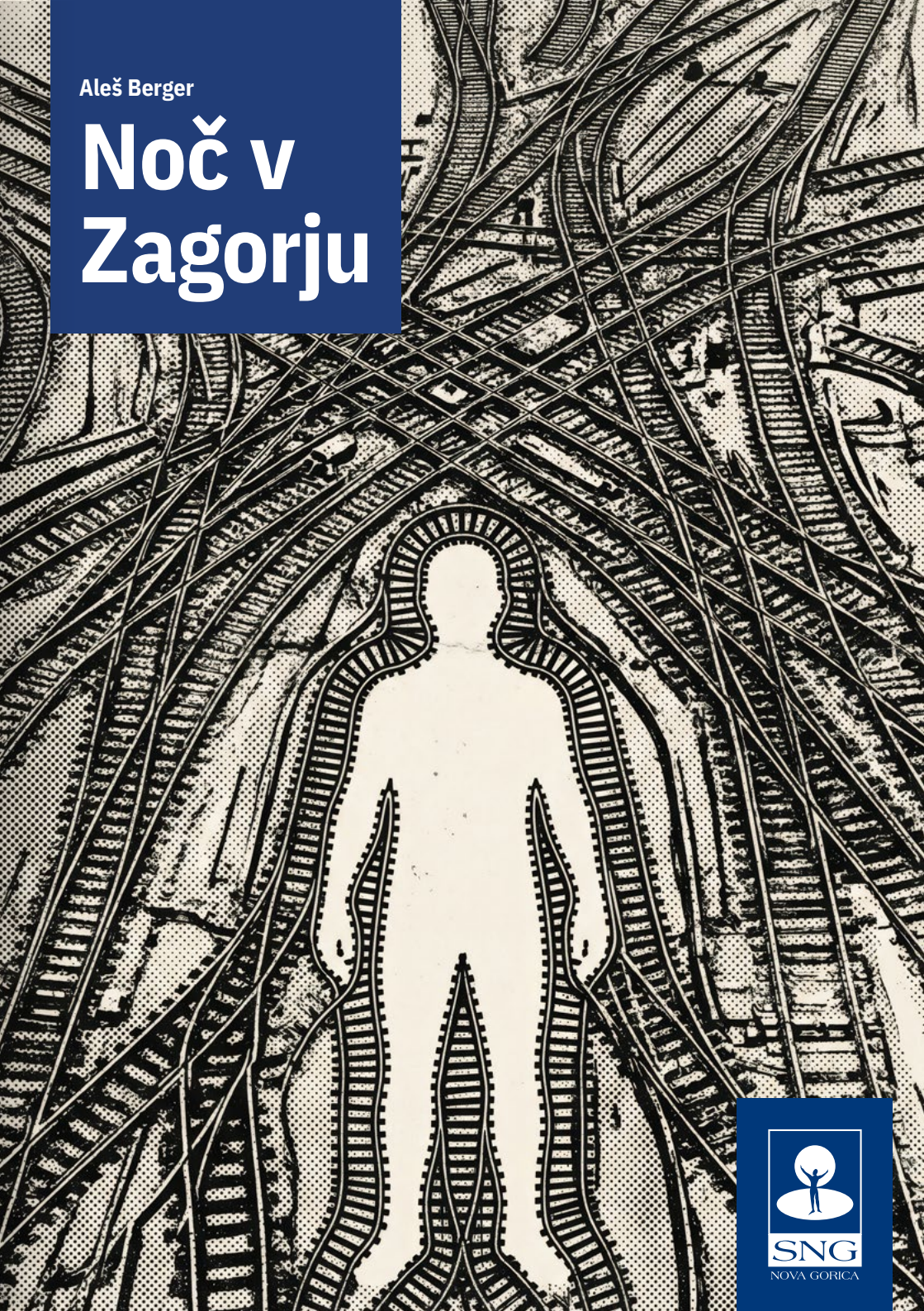

Aleš Berger

Noč v Zagorju

SNG
NOVA GORICA

4 **Zasedba**

8 Martina Mrhar
V Kosovelovem letu
Intervju z Nedo R. Bric

20 Karin Winkler
»Grozna ogromnost«,
ki se te vedno znova dotakne
Intervju z Alešem Bergerjem

34 Karin Winkler
Pojmovnik uprizoritve *Noč v*
Zagorju

47 **Festivali in nagrade**

56 **Kontakti**

Slovensko narodno gledališče Nova Gorica

Sezona 2026/2027, uprizoritev 2

Premiera 24. septembra 2026 na velikem odru SNG Nova Gorica

Aleš Berger

Noč v Zagorju

Režiserka in avtorica priredbe **Neda R. Bric**

Asistentka režiserke in dramaturginja **Karin Winkler**

Lektorica **Klasja Kovačič**

Scenograf **Marco Juratovec**

Kostumografinja **Nataša Recer**

Avtorica videa **Polona Pila Rusjan Zupan**

Avtorja glasbe **Silence**

Svetovalec za gib **Branko Potočan**

Oblikovalec svetlobe **Matjaž Bajc**

Oblikovalec zvoka **Jure Mavrič**

V uprizoritvi so digitalizirani rokopisi in slikovno gradivo iz knjige *Ikarjev sen* (Mladinska knjiga, 2005); gradivo hrani Narodna in univerzitetna knjižnica.

Festival Teden slovenske drame je z namenom vzpodbujanja slovenske dramatike sofinanciral *Noč v Zagorju* v vrednosti Šeligove nagrade za najboljšo uprizoritev v letu 2026. Nagrado je prejela predstava *1973* v režiji Tomija Janežiča in koprodukciji SNG Nova Gorica in GO! 2025 – Evropska prestolnica kulture, Nova Gorica – Gorica.

vodja predstave **Kaja Trkman**, šepetalka **Polona Ferjančič**, vodja tehničnih služb **Davorin Kodrič**, producent **Aleksander Blažica**, oblikovalci luči **Aneta Gregorič**, **Abiral Khadka** in **Nik Kranjc Gregorčič**, oblikovalci zvoka in videa **Vladimir Hmeljak**, **Katja Likar**, **Jure Mavrič** in **Stojan Nemec**, odrska mojstra **Damir Ipavec** in **Ambrož Jakopič**, odrski tehniki **Rok Cuznar**, **Jani Murovec**, **Dean Petrovič** in **Bogdan Repič**, odrski delavci **Miralem Hrnjica**, **Blaž Kovač**, **Jurij Modic**, **Patrik Tanhofer** in **Gregor Valentinčič**, oblikovalec scenske opreme **Gorazd Prinčič**, rekviziterka mojstrica **Katarina Modrijan**, rekviziter **Damijan Klanjšček**, frizerki in maskerki **Hermína Kokaš** in **Katarina Laharnar**, garderoberke **Barbara Hvala**, **Jana Jakopič** in **Mojca Makarovič**, scenska mizarja mojstra **Mark Mattiazzi** in **Marko Mladovan**, mojster krojač **Robert Žiković**, šivilja **Marinka Colja**, skrbnica fundusa **Tatjana Kolenc**

Predstava nima odmora.

Igrajo

Peter Harl

Anuša Kodelja

Borut Petrovič k. g.

Maja Poljanec

Matija Rupel

Jakob Šfiligoj

Urška Taufer

*Srečko K. v besedilu izgovarja
izključno stavke, ki jih je zapisal v
svoji odposlani korespondenci.
Dodana jim ni niti ena beseda.*

Aleš Berger, Noč v Zagorju

Martina Mrhar

V Kosovelovem letu

Intervju z Nedo R. Bric

Neda Rusjan Bric, umetniška vodja Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica, režiserka, igralka, avtorica dramskih besedil in profesorica scenaristike.

Diplomirala je iz dramske igre in magistrirala iz režije na AGRFT v Ljubljani. Dolga leta je bila članica igralskega ansambla Slovenskega mladinskega gledališča. V letih 2014–2016 je kot vršilka dolžnosti opravljala delo direktorice SNG Nova Gorica. Bila je snovalka kandidature Nove Gorice z Gorico za Evropsko prestolnico kulture 2025, štiri leta vodja kandidature, dve leti umetniška vodja in nato umetniška svetovalka. Vodila je realizacijo projektov *Dodekalogija* Tomija Janežiča, *Točka srečanja* Alexandra Gadjeva, *Brezmejno telo* MN Dance Company in drugih.

Poleg gledaliških predstav je režirala več državnih proslav in tudi otvoritveno slovesnost Evropske prestolnice kulture 2025 v Novi Gorici in Gorici.

Za svoje raznoliko umetniško ustvarjanje je prejela številne nagrade. Njen avtorski projekt *Eda – zgodba bratov Rusjan* je prejel nagrado satir za posebne umetniške dosežke na festivalu Slovenskega komornega gledališča SKUP na Ptuj (2009), za vlogo M v predstavi *Sla (Crave)* je prejela nagrado Združenja dramskih umetnikov Slovenije (2010), za avtorski projekt *Kdor sam do večera potuje skozi svet (Simon Gregorčič)* nagrado tantadruj za gledališki dosežek (2012), za izjemno stvaritev trilogije predstav o aleksandrinkah, o bratih Rusjan in o Simonu Gregorčiču nagrado Franceta Bevka Mestne občine Nova Gorica (2013), za idejno zasnovo, besedilo, režijo in celostno realizacijo predstave *Nora Gregor – skriti kontinent spomina* Bršljanov venec, priznanje Združenja dramskih umetnikov Slovenije za umetniške dosežke (2014) in nagrado Mira, ki jo podeljuje ženski odbor Slovenskega centra PEN Mira slovenskim ustvarjalkam za izjemne dosežke na področju literarnega ustvarjanja o literaturi in kulturi ter za celostno osebnostno držo (2019).

Neda, najprej vprašanje za umetniško vodjo novogoriškega gledališča. V uvodniku v programski knjižici sezone 2026/27 si izrazila namero nadaljevanja programskih usmeritev, ki poudarjajo sobivanje, osvetljevanje »vmesnih prostorov« in gradnjo skupnosti, povedala pa si tudi, da se bomo v Kosovelovem letu s kar tremi predstavami posvetili spominu na našega velikega pesnika s Krasa. Prva, *Jesen moje mladosti*, je premiero že doživela v EPICentru v koprodukciji z GO! 2025. Lahko na kratko predstaviš vse tri?

Najprej, kar zadeva programske usmeritve našega gledališča – mislim, da je zaradi posebnega statusa, to je nacionalnega statusa, in dejstva, da gledališče živi in deluje ob meji, treba razmišljati o temah in zgodbah, ki so sicer občečloveške, vendar pa se tičejo prav tega specifičnega zgodovinskega prostora. Zato se v Kosovelovem letu seveda nismo mogli izogniti temu, da ne bi tudi sami obeležili njegovega življenja in dela.

Ker je založba Mladinska knjiga letos izdala njegovo korespondenco s Fanico Obid, smo se odločili, da bi naredili eno predstavo iz tega materiala, obenem pa še veliko predstav na

velikem odru *Noč v Zagorju*. Predstava *Jesen moje mladosti* je nastala v režiji Patrizie Jurinčič Finžgar, mlada igralka, Goričanka Hela Beltram in Tržačan Nejc Kravos, pa sta, kot sta bila takrat Srečko in Fanica. Izjemna korespondenca dveh mladih ljudi v vihnem času med obema vojnima je tako presenetljivo vsebinsko močna, da je lahko nastala intimna in hkrati zelo povedna predstava.

Novembra pa bo premiera še tretji del v sklopu Kosovela. MN Dance Company, naši dolgoletni sodelujoči, so se namreč odločili, da bodo tudi oni letos naredili produkcijo, v kateri se bodo oplajali z delom Srečka Kosovela. *Geometrija padca* bo raziskovala konstruktivizem, torej zadnje obdobje, kjer se pesniška forma že razgrajuje, postavlja drugače, na novo. Nastji in Michalu se namreč prav Kosovelovi *Integrali* zdijo izjemno zanimivi za uprizoritev v plesni obliki.

Ideja za *Noč v Zagorju* se je porodila pred mnogimi leti. Ko je bil na malem odru uspešno uprizorjen gledališki koncert *Postani obcestna svetilka* (Srečko Kosovel), projekt, ki je zaznamoval 110. obletnico Kosovelovega rojstva, ti je Aleš Berger kot direktorici gledališča ponudil

idejo za uprizoritev, ki bi skozi eno noč razgrnila spominske utrinke iz pesnikovega življenja. Takrat si se navdušila, a »čas je šel svojo pot« ... Kako se je po tolikih letih ideja vrnila?

Predstava *Noč v Zagorju* ima zelo nenavadno in posebno zgodbo o nastanku, ki traja celo več kot deset let. Skratka, Aleš Berger mi je najprej predlagal samo osnutek zgodbe, ki mu je takrat prišla na misel, in to je zgodba o noči v Zagorju, ko je Srečko po literarnem večeru ostal sam na železniški postaji, se prehladil in potem si od te bolezni ni več opomogel. Iz te zasnove je Berger naredil kratek sinopsis, ki mi ga je ponudil, da po njem napišem odrsko besedilo in ga režiram. Takrat sem bila direktorica gledališča, ideja se mi je zdela fantastična, vendar pa ni bilo pravih okoliščin, da bi jo lahko realizirala.

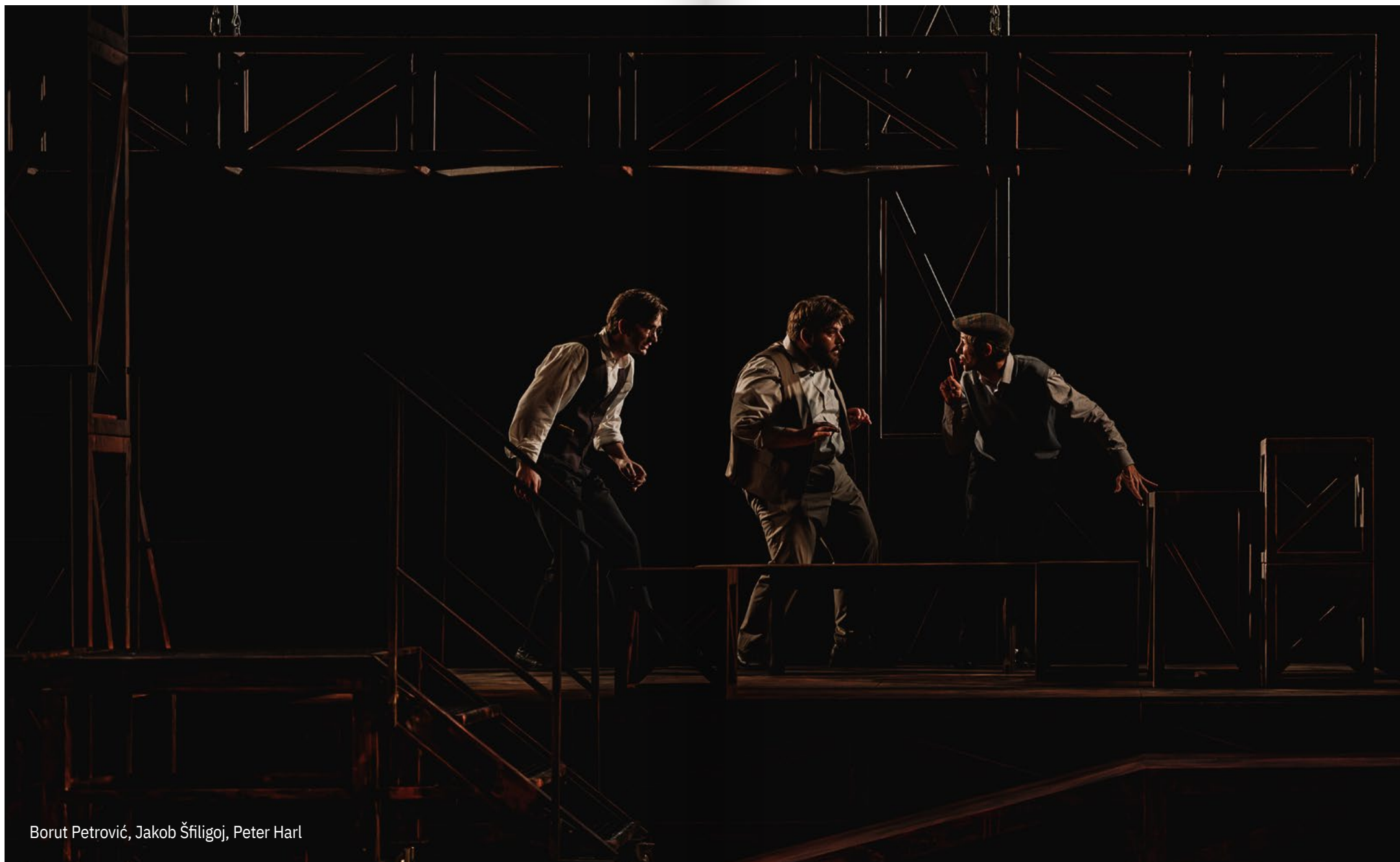
Ko sem ob začetku prejšnje sezone postala umetniška vodja in se je Berger oglasil s pismi, s korespondenco Srečka in Fanice, ki jo je uredil za knjižno izdajo, sva se spomnila na *Noč v Zagorju* in trenutek, da bi to uprizorili, ne bi mogel biti boljši. Ker pa imam kot umetniška vodja obilo dela, sem Alešu predlagala, da bova to ponudila drugemu režiserju.

Ko smo se že vse zmenili in delo umestili v program sezone, pa se je izkazalo, da izbrani režiser zaradi osebnih razlogov ne bo mogel izpeljati projekta. In tako sem se pač lotila sama, seveda z veliko pomočjo Aleša, ki je napisal širšo predlogo za uprizoritev, jaz pa sem jo nato priredila za odrsko uprizoritev. Kaj naj rečem, očitno mi je bilo to delo usojeno.

Aleš Berger je besedilo, ki ga je podnaslovlil »odrSKI kalejdoskop«, zasnoval na pesnikovi korespondenci, pričevanjih sodobnikov, dokumentih ... Kakšne intervencije si – v dogovoru z avtorjem, seveda – vnesla v odrsko priredbo?

Kot rečeno, z Alešem sva se dogovorila, da besedilo najprej izpiše on tako, kot ga sam vidi, potem pa ga bom jaz prilagodila oziroma priredila. Končno besedilo je torej odraz skupnega dela.

Ker je Aleš velik poznavalec ne samo Srečka Kosovela, temveč tudi njegovih sodobnikov, je zasnoval *odrski kalejdoskop* na podlagi oseb, ki so bistveno vplivale na Srečkovo življenje, in to večinoma na besedilih, ki so bila že zapisana, torej, kar so te realne osebe zapisale.

Borut Petrović, Jakob Šfiligoj, Peter Harl

Srečko, Fanica, Debevec, pri katerem je živel, pa seveda Srečkova družina, mama, oče, obe sestre, Karmela in Anica, brat Stano in drugi. Vseh oseb je bilo v Aleševi predlogi celo preveč, zato sem po premisleku izjave premetala, združila, razdružila tako, da sem dobila formo, ki je primerna za odrsko postavitev s sedmimi igralci, ki predstavijo celo pesnikovo življenje. V izhodišču sem se strinjala z Alešem, da je vse, kar izreče Srečko Kosovel na odru, dejansko nekje bilo zapisano, bodisi v njegovih pesmih, predavanjih, pismih ali zapiskih. In strinjala sem se tudi z Aleševo idejo alter ega, ki ga je poimenoval Feliks. Ta irealna oseba je mogoče Srečko, kakršen bi bil, če bi preživel več kot samo 22 let, lahko pa tudi njegov notranji glas dvoma, tudi pohvale in ironije, ki ga nenehno spremlja na življenjski poti.

V Kosovelovem letu so se zvrstili in se še napovedujejo številni dogodki, med njimi več gledaliških uprizoritev. V teh pesnika oživljajo mladi igralci: Jaša Savnik, nekdanji član Mladega odra AMO, v koncertno-gledališki predstavi *Daj mi besedo* v režiji Jaše Kocelija (Kosovelov dom Sežana), Matej Zemljič v koprodukciji predstavi *Vlak št. 1 2 3 v bodočnost* v režiji

Jasmin Kovic (Kosovelov dom in SSG Trst), v tvoji predstavi pa gostujoči igralec Borut Petrovič, tudi nekdanji član Mladega odra AMO. Verjetno odločitev ni bila težka?

Ne, moram reči, da odločitev sploh ni bila težka. Borut, ki sem ga spremljala že ob produkcijah našega Mladega odra AMO in v študentskih filmih Akademije za umetnost Univerze v Novi Gorici, je igralec, ki ima po mojem mnenju pred sabo zelo zanimivo pot. Je dovolj mlad, da je idealnih let za upodobitev Srečka, njegov izjemen igralski potencial pa je primeren za lik, ki razpira različna vprašanja, deluje izjemno poglobljeno, razmišljujoče, tudi negotovo ... Skratka, zna upodobiti vse, kar si zamišljamo, da bi Srečko lahko bil. Mislim, da že lahko rečem, da se nisem zmotila v izboru (intervju je nastal v začetku septembra, o. p.). Poleg Boruta pa prvič sodelujem tudi z mlado dramaturginjo, tudi še študentko, Karin Winkler, kar me še posebej veseli, saj nam je v veliko pomoč.

V Novi Gorici si uprizorila že več predstav o slavnih osebnostih iz zgodovine tukajšnjega prostora – o bratih Rusjan, o Simonu Gregorčiču, Nori Gregor in Maksu Fabianiju.

V teh »dokumentarnih fikcijah« in v predstavah, ki si jih režirala v drugih gledališčih, si vzpostavila prepoznavno režijsko estetiko, v kateri ima zelo pomembno vlogo tudi video. Kako se vključuje v tokratni predstavi?

V tej predstavi video nima tako močne vloge kot v drugih omenjenih. V nekaterih je bil res izjemno pomemben, pravzaprav tudi nosilec zgodbe. Tokrat sem se odločila, da bo le poudarjal vizualno podobo. Video zato večinoma ne vnaša dokumentarnega gradiva, ampak se vključuje in poudarja scenografijo Marca Juratovca, ki deluje kot *puzzle*, spominja na konstruktivizem, predvsem pa omogoča, da se predstava začne in konča na železniški postaji v Zagorju, med predstavo pa se sprehodimo skozi številne prostore, pomembna mesta od Tomaja do Ljubljane, začutimo čas fašizma in optiranja, pa tudi pesnikove sanje o bodočih potovanjih, ki se žal nikoli niso uresničile. Avtorica Polona Pila Rusjan Zupan je video oblikovala tako, da skupaj s svetlobo, ki jo oblikuje Matjaž Bajc, soustvarja enotno vizualno podobo.

To je tvoja prva dramska predstava, v kateri sodeluje tudi duo Silence. S tabo sta sodelovala že lani pri državni

proslavi ob dnevu samostojnosti in enotnosti ter pri plesni predstavi *Brezmejno telo*. Bodo Kosovelove pesmi v predstavi uglasbene?

Res je, prvič z duom Silence sodelujem pri dramski predstavi, sicer pa smo skupaj že leta ob drugih posebnih dogodkih. Sta krasna sodelavca, naravnost obožujem ju, saj ima njuna glasba izjemno emotivno noto. Večinoma se v predstavi pojavlja na mestih, kjer je treba podpreti intimnost in čustvenost, na dveh mestih v naši predstavi pa bomo slišali tudi uglasbeno poezijo. Ker je obema avtorjema, Borisu Benku in Primožu Hladniku, Srečko Kosovel posebno drag, sta se sodelovanja zelo razveselila.

In če zaključiva z vprašanjem za umetniško vodjo: Si bo mogoče tri novogoriške predstave v čast Srečku Kosovelu ogledati tudi skupaj kot zvrstno raznoliko trilogijo?

To je krasna zamisel. Če bo le organizacijsko mogoče, bomo vse tri predstave izvedli skupaj, tako da bo gledalec lahko pridobil kompleksen vtis o življenju in delu tega našega znamenitega slovenskega pesnika.

Po predavanju se je Srečko zadržal s prijatelji, tako da je zamudil vlak. Prenočil je na postaji in se močno prehladil.

Noč je prebil s Cirilom Debevcem in Bratkom Kreftom v nezakurjeni železniški čakalnici.

Ne, sam je ostal.

Ja, in ko je čakal na zagorski postaji na nočni vlak, se je prehladil.

Po literarnem večeru so se ponoči hoteli vrniti v Ljubljano, pa so v razgretim pogovoru spregledali, da je vlak odpeljal brez njih.

**PO PRIREDITVI
NI BILO VEČ
NOBENEGA VLAKA.**

Vprašati se moramo: kako je mogoče, da je po nastopu ostal sam v ledeno mrzli železniški čakalnici, medtem ko so njegovi partijski sodrugi veseljačili v soseščini v zakurjenih prostorih.

SO SE SPRLI?

Mogoče pa le ni bilo vsem vseč, kar je Srečko govoril tisti večer. Vse to razsvetljevanje delavcev, umetnost za vsakogar, pa tudi govoriti o razpadu Evrope morda ni vsem po godu ...

Čeprav je vsaj eden od njih napisal dosti spominov, so to

PRESKOČILI, ZATAJILI, ZAMOLČALI.

ZAKAJ?

Karin Winkler

»Grozna ogromnost«, ki se te vedno znova dotakne

Intervju z Alešem Bergerjem

Aleš Berger, ki je septembra letos praznoval 80. rojstni dan, je prevajalec, pisatelj, urednik ter literarni in gledališki kritik.

Leta 1970 je diplomiral na Filozofski fakulteti iz primerjalne književnosti in francoskega jezika. Najprej je bil novinar v kulturni redakciji Radia Ljubljana, leta 1978 pa se je zaposlil kot urednik za prevodno književnost v založbi Mladinska knjiga, kjer je deloval do upokojitve leta 2008. Je urednik znamenite knjižne zbirke Kondor, Lirika in drugih zbirk prevodnega leposlovja.

Ob uredniškem delu je intenzivno prevajal iz francoske in tudi španske književnosti. Njegov obsežen prevodni opus zajema poezijo, prozo, dramatiko in esejistiko, za vrsto prevodnih izdaj pa je prispeval tudi spremne študije. Kot literarni zgodovinar se je ukvarjal predvsem z dvema literarnima smerema:

dadaizmom in nadrealizmom. Izbor njegovih gledaliških kritik je natisnjen v knjigah *Ogledi in pogledi* (1984) ter *Novi ogledi in pogledi* (1997). Za svoje delo je prejel številne nagrade, med njimi Schwentnerjevo nagrado za življenjsko delo v založništvu in Prešernovo nagrado za življenjski prevajalski opus. Leta 2006 je napisal dramski prvenec *Zmenki*, ki je v SNG Drama Ljubljana doživel natančno 50 ponovitev.

Delo in življenje Srečka Kosovela ga spremljata že od mladostnih let, navdušenje nad pesnikom pa ni popustilo vse do danes. *Noč v Zagorju* je avtorjevo drugo dramsko besedilo, ki prikazuje pomembne segmente Kosovelovega življenja, ki jih je oblikoval s pomočjo dokumentarnega gradiva. V središču zgodbe je noč, ki jo je 22-letni pesnik preživel na zagorski železniški postaji in do danes ostaja zavita v skrivnost.

Srečko Kosovel vas spremlja že dolgo časa. Leta 1982 je izšla vaša krajša monografija o pesniku, nato leta 2007 zbirka dokumentov, rokopisov in pričevanj *Ikarjev sen*. Sestavili ste tudi monodramo z naslovom *V meni prevrat*, ki temelji na Kosovelovih pismih, pred kratkim pa ste ob 100. obletnici pesnikove smrti sodelovali tudi pri izdaji zbirke pisem Kosovela in Fanice Obid. Vse skupaj se je začelo že veliko pred izidom monografije. Ali lahko opišete začetke in vašo izkušnjo s Srečkom Kosovelom ter poveste, kaj je tisto, kar vas je pri pesniku pritegnilo?

Ja, to se moramo spomniti že daleč nazaj, ker vem, da sem kot 18-letni fant pisal maturitetno nalogo o Srečku. Takrat je bila navada, da smo si iz enega predmeta izbrali temo, profesor jo je odobril in potem je bilo treba napisati kakšnih 20 strani. Ni bil samo en prosti spis, treba je bilo torej malo več napisati. O Kosovelu je bilo takrat malo znanega. Izšla je šele prva knjiga zbranega dela. Ne spomnim se, kaj sem pisal, vem pa, da je bil naslov naloge *Dva obraza Srečka Kosovela*. Najbrž sem bil zelo učen in sem primerjal, kako je enkrat pesimističen in drugič z zaupanjem do življenja.

Nanj sem naletel tudi potem, ko sem delal diplomsko nalogo na primerjalni književnosti z naslovom *Odmev francoskega nadrealizma pri Slovencih*. Kosovel je bil eden redkih, ki je nekaj zavohal o nadrealizmu, kar se vidi

iz njegove korespondence s Petrom Martincem, ki mu je pošiljal francoske časopise. Ampak поблиžnjega poznavanja francoskega nadrealizma Kosovel ni imel, saj je bilo v tistih časih to zelo težko. Je pa vreden omembe, saj je iz kakšnih dveh, treh sintagem v njegovem opusu slutiti direkten vpliv.

Kaj je tisto, kar me je pri njem prevzelo, pa se zdaj pri moji veri ne morem spomniti. A je bilo kaj v zraku ali ... Neka moč poezije, verjetno tudi njegova usoda, kolikor sem jo takrat kot odraščajoč fant doumel in doživljal. Vem, da sem imel eno »miniaturko«, rdečo, in tisto sem prebiral in prebiral. Bilo je eno tako mladeniško navdušenje, ki me očitno ni izpustilo.

Zdaj sodelujete pri uprizoritvi *Noč v Zagorju* kot avtor besedila. Kako je prišlo do tega projekta in sodelovanja s SNG Nova Gorica ter režiserko Nedo R. Bric?

Tukaj moramo spet iti malo nazaj. Ne toliko kot prej, ampak natanko deset let. Z Nedo sva se malo kasneje spoznala in en dan sem imel jaz misel, da bi se naredilo besedilo s tem naslovom na novogoriškem Kolodvoru. Še zdaj vidim eno vežo na novogoriškem Kolodvoru, ki je zdaj verjetno ni več. Dal sem predlog, z Nedo sva se tudi malo pogovarjala, ampak do realizacije ni prišlo. Meni tudi ni bilo toliko do tega in mislim, da je ona potem odšla iz gledališča, tudi to je bil en razlog. Enkrat lani pa sva se srečala

in sem jo opozoril, da bo pri Mladinski knjigi izšla korespondenca Srečko-Mirjam, pri kateri sem bil urednik. Rekel sem ji, da bi bila ta korespondenca mogoče primerna tudi za odrsko rabo. Pri tem nisem mislil, da bi jaz sodeloval. Neda je dejala, ja, to bomo že naredili, ampak jaz rabim nekaj za veliki oder. »Dobro, pa poskušajmo narediti tisto za veliki oder,« sem odvrnil. Izbrskala je tisti moj predlog za besedilo izpred desetih let, ki ga je imela spravljenega, in mi ga poslala. Skorajda malo detektivska zgodba – prvotni predlog sem ji poslal januarja leta 2016, čez dobrih deset let pa sem oddal to, zdajšnje besedilo.

Kot opombo pred branjem besedila ste zapisali, da besedilo »ne želi biti hvalnica pesniku, še manj učna ura o njem, temveč kalejdoskopski prikaz pomembnih segmentov iz njegovega življenja, ki so dokumentarno podprti, hkrati pa lahko samostojno odrsko živijo«. Kako ste izbirali segmente iz Kosovelovega življenja, od kod ste črpali podatke? Kako se je razlikovala ta izkušnja od pisanja monodrame *V meni prevrat*?

Monodramo sem tudi pisal ob obletnici (l. 1996, ob 70. obletnici Kosovelove smrti, o. p.), ampak tisto je bilo linearno. Napisana je bila samo za eno osebo, ki je govorila odlomke iz Srečkovih pisem. Tu mi je bilo pa takoj jasno, da bi rad naredil eno serijo prizorov.

Pred leti se je pojavila knjiga *Dragi Srečko*, v kateri je Tatjana Rojc zbrala tisto, kar se je ohranilo od korespondence v nasprotno smer – med njimi seveda tudi pisma Fanice Obid. Tako se je marsikje dalo narediti večino enega prizora samo na temelju montaže teh replik. Nekaj prizorov je bilo narejenih tudi iz enega daljšega pričevanja Bratka Krefta, zlasti prizor pri Debevčevi mačehi, kjer se pripravajo z Ocvirkom. Tisto je na neki način dramatizirana Kreftova pripoved in nekaj dodatnih stvari. Neki drugi prizor je poskus rekonstrukcije literarnega večera v Šentjakobu, nastal na podlagi Kosovelovih zapiskov, zapiskov iz njegove beležnice ali dnevnika literarnega društva. Tudi tam ni dosti izmišljeno, pesmi, ki jih recitirajo, so res takrat recitirali.

Skratka, imel sem neko misel ali željo, da bi obudil par segmentov tega življenja. Ne v smislu kakšne učne ure ali poveljevanja, ampak Srečko še kot otrok, Srečko, ko piše domov, da ima čevlje čisto strgane, pa potem kot brat, kako bereta s sestro njegove otroške pesmice itd. Kar je pesmi, uporabljenih v tem besedilu, so tiste, ki so izšle za čas njegovega življenja – tiste, ki so jih ljudje poznali, če so se za to zanimali. Sicer bi bil opus tako velik ... Saj ni težko tu in tam nekaj vzeti, ampak potem postane stvar nepregledna oz. izostane vsak princip, zasnova. Pri meni pa je bila zasnova: februarjski datum leta 1926, Zagorje in kaj je do tistega trenutka znano. Nihče od nastopajočih ne ve, kaj bo, razen Feliksa.

Matija Rupel, Peter Harl

Borut Petrovič, Jakob Šfiligoj, Maja Poljanec, Peter Harl, Urška Taufer

Anuša Kodelja, Urška Taufer, Maja Poljanec

Matija Rupel

Urška Taufer, Jakob Šfiligoj, Borut Petrovič

V besedilu se poleg resničnih oseb pojavi prav poseben lik Feliks. Od kod vam ta ideja in kaj ste želeli z njim prinesiti v besedilo?

V filmu *Nebo nad Berlinom* nastopata dva angela. Hodita med ljudmi, jih razumevajoče gledata, kaj pripomnita, ljudje pa jih ne vidijo. Takega angela sem si jaz nekako predstavljal. Sicer sem se tega šele potem spomnil. Feliks je na neki način sočuten, on ve, kaj bo, ve, da bo Srečko umrl. Če je kalejdoskop nanizanih situacij iz Srečkovega življenja v bistvu realističen, naj bi figura Feliksa prinašala nekakšno skrivnostnost. Malo humorja, igrivosti in malo skrivnostnosti. Ker žal humorja ni dosti. Srečko Kosovel ni imel časa biti dovtipen, jaz pa tudi ne vidim situacije, v kateri bi bil on kaj humoren. Tudi v pisanju ne. V korespondenci redko.

Posebej zanimiva je odločitev, da Srečko Kosovel v predstavi govori skoraj izključno stavke, ki jih je zapisal v svoji odposlani korespondenci. To ste zapisali tudi v opombi k besedilu ter izrazili željo, da »tako ostane«. Neda R. Bric je besedilo sicer priredila, a to željo upoštevala. Zakaj vam je to pomembno?

Sreča je, da je njegova obsežna korespondenca v tolikšni meri ohranjena. In seveda je to najbolj avtentično, kar si lahko od človeka

želiš. Pesem je že drug žanr, esejistika je že drug žanr, pismo pa je tisto, kar je v enem trenutku napisano z mislijo na nekoga, se pravi že z mislijo na komunikacijo. In v pismu se človek verjetno najmanj spreneveda, če ni ravno manipulator ali kaj takega. To so vse prednosti in tudi neki čari korespondence.

Drugi razlog, ravno tako močan, pa je, da si jaz enostavno ne bi upal oz. se mi ne bi zdelo primerno ali pa bi se mi zdelo celo zelo neprimerno – to, da bi začel pisati igro in bi napisal Srečko Kosovel, dvopičje in mu dal par replik. Biografska literatura mi je sicer kdaj zanimiva, kakšni biografski romani, ko veš, da pisatelj piše, kar je neka oseba govorila, in da to ni nujno res. Na odru uprizoriti biografsko dramo zlasti po nekom, ki je še relativno sodobnik, ki ni recimo Valentin Vodnik ali Primož Trubar, pa se mi ne bi zdelo primerno.

O Kosovelu je bilo povedanega in napisanega že marsikaj, sploh v letu 2026, ki mu je posvečeno. Samo letos se je na slovenskih tleh zvrstila kopica predstav in dogodkov, ki naslavlajo mladega pesnika, njegovo življenje in delo. Kaj je edinstvenega v uprizoritvi *Noč v Zagorju*? Je to morda, kot že sam naslov veli, skrivnostna noč v Zagorju, o kateri je bilo le malo povedanega ali, bolj rečeno, veliko zamolčanega?

Zagotovo je ta noč na neki način prelomna v njegovem življenju, če je tam res usodno zbolel. Dejstvo je, da je zbolel – po tistem se nekako ni več pozdravil. Po tej plati je ta noč tragično edinstvena. Po drugi strani pa je tudi vele zanimivo, kako so bila kasneje različna tolmačenja, ne samo sester – sestre so na stara leta želele tudi vse malo zgladiti in nič umazanega perila prati. Osupljivo je, da se tista, ki sta bila zraven, zlasti Bratko Kreft, ki je pisal veliko spominov na Kosovela, tega ne dotakneta. Kot da bi bilo tabuizirano. Na to je močno opozarjal kolega Janez Vrečko. Zato je ta noč tako skrivnostna.

Poleg tega, če lahko povem malo tako, kakor se mogoče ne bo slišalo najbolj umetniško: naslov je dober. Sliši se dobro. Tudi če nekdo ne ve, kaj je ta noč v Zagorju, in tudi če ne bi bilo take vsebine za vsem tem, kaj ni res? Intriganten je. Kaj je s to nočjo, s tem Zagorjem.

Med predstavo ne izvemo zares, kaj se je tisto noč zgodilo, da je pesnik preživel noč sam na zagorski postaji. Vprašanje te noči torej ostaja odprto. Ste bili morda med pisanjem besedila kaj razočarani, ko se niste do ničesar dokopali, četudi to ni bil vaš namen?

Jaz sem si šel v NUK izposodit vozne rede iz tistega časa, da bi ugotovil, kdaj je odšel zadnji vlak iz Zagorja. Saj to vendar ni nepomembno. In dejansko

je šel zadnji vlak ob desetih zvečer. To je tudi v besedilu, to ni izmišljeno – dejansko je šel ob desetih. In potem lahko izračunamo. Ob sedmih je bil literarni večer, trajal je uro, uro in pol. Izide se, da so lahko vlak ravno zamudili. Izide se tudi, da so klepetali in spregledali, da je vlak odšel. In smiselno je tudi, da so se sprli in razšli, Srečko pa je trmaril in tam čakal sam. Ne vem.

Kot ste omenili, se s Kosovelom ukvarjate že mnogo let. Ali je pri njem kaj novega, kar se vas je dotaknilo pri pisanju drame? Ste kaj novega izvedeli ali obudili kaj pozabljenega?

Ponovno se me je dotaknila ta ogromna osebnost enega tako mladega, krhkega človeka. Ne morem reči, da sem prebral celoten njegov opus, zagotovo pa sem prebral vso njegovo korespondenco in opombe v zvezi z njo. In že iz tega – in zdaj še vzporedno s korespondenco s Fanico Obid – je lahko človek samo spoštljivo osupel nad veličino tega dela. Kosovel ima v pesmi *Nad noriščnico*, ki je že iz obdobja njegovih pesniških *Integralov*, sintagmo »grozna ogromnost«. Ta *grozna ogromnost* njegovega opusa, njegove osebnosti se me je spet dotaknila, zato ker se iz pisem lahko spozna osebnost bolj kot iz poezije. Poezijo se sicer lahko reducira na pesnika, včasih so jo celo morali, ampak se je ne sme izključno. Pisma pa so dejanska pričevanja o nekem življenju in odtis nekega življenja.

Borut Petrović, Anuša Kodelja

Urška Taufer, Jakob Šfiligoj, Peter Harl, Maja Poljanec, Borut Petrovič

Peter Harl

Matija Rupel

Karin Winkler

Pojmovnik uprizoritve *Noč v Zagorju*

Kratek pregled ključnih del, ljudi in pojmov, ki so omenjeni v uprizoritvi *Noč v Zagorju* in so povezani s Srečkom Kosovelom

Ali vi še kaj pišete?

Naslov knjige, izdane ob 100. obletnici smrti Srečka Kosovela, v kateri so prvič združena vsa pisma pesnika in Fanice Obid. Obsega 54 pisemskih enot, razporejenih v kronološkem vrstnem redu, ki sta si jih Kosovel in Obid izmenjala med aprilom 1922 in januarjem 1926. Pisma so polna samorefleksije, izmenjevanja pogledov na svet, premišljevanja o literarnem ustvarjanju in družbenih vprašanjih, osebnih zgodb in zagat. Dopolnjujejo jih številne dokumentarne fotografije, faksimile nekaterih strani pisem in razglednic, imensko kazalo in tri spremna besedila Tatjane Rojc ter Zorka in Dušana Jelinčiča. Kosovelova pisma Fanici so bila predhodno že objavljena in strokovno komentirana v Kosovelovem *Zbranem delu*, ki ga je uredil Anton Ocvirk, Faničina pisma pa so izšla leta 2008 v knjigi *Dragi Srečko*, ki jo je uredila in na pobudo Mohorjeve družbe objavila Tatjana Rojc. Urednika objavljene zbirke *Ali vi še kaj pišete?*, Nela Malečkar in Aleš Berger, sta se Kosovelovo najobsežnejšo korespondenco odločila objaviti v posebni knjigi založbe Mladinska knjiga.

Ciril Debevec (1903–1973)

Igralec, režiser, gledališki publicist in pedagog. S Kosovelom sta se spoprijateljila po njegovem prihodu iz Prage leta 1924, kjer je študiral na tamkajšnji akademiji za glasbo in igralsko umetnost. V zadnjem obdobju Kosovelovega življenja je bil njegov sostanovalec in najbližji prijatelj. Skupaj sta ustanovila literarno-dramatični krožek Ivan Cankar ter prevzela revijo *Mladina*. Člane krožka je redno obveščal o literarnih in uprizoritvenih novostih sodobne dramatike. Po tem, ko se je Kosovel prehladil na zagorski postaji, je ves marec preležal pri Debevcu v Ljubljani.

Dijaški rokopisni list Kres

Glasilo literarnega krožka *Kres*, ki ga je v šolskem letu 1919/1920 na ljubljanski realki ustanovil in vodil takrat edini Kosovelov prijatelj Branko Jeglič. V *Kresu* je Kosovel leta 1920 objavil svoji prvi knjižni oceni *Pravljic* Oscarja Wilda in pesniške zbirke *Jutro* Karla Široka. Glasilo je doživelo pet števil. Po Jegličevi smrti leta 1920 so njegovi sošolci z Vladimirjem Martelancem na čelu glasilo poskušali obnoviti, k sodelovanju pa je bil povabljen tudi Kosovel.

Ivan Grahor (1902–1944)

Publicist in pisatelj. Do leta 1925, ko se je zbližal s Kosovelom, je imel za seboj že razgibano mladost, predvsem ilegalno bivanje v Sovjetski zvezi, kamor ga je zvalo navdušenje nad novo družbeno ureditvijo. Po vrnitvi je s svojo levičarsko usmeritvijo občutno vplival na Kosovela, pisal je članke za *Mladino* in druga levo usmerjena glasila. Umrli je v Dachauu.

Alfonz Gspan (1904–1977)

Literarni zgodovinar, urednik, v mladosti pesnik. Bil je Kosovelov sošolec na realki in sourednik *Lepe Vide*. Svoje pesmi je objavljali tudi v reviji *Mladina*, ki jo je nekaj let tudi urejal. S Kosovelom sta si bila blizu vse do njegove smrti. Po vojni si je prizadeval za čim bolj popolno in natančno objavo njegove zapuščine.

Pavla Hočevnar (1889–1972)

Slovenska učiteljica, publicistka, feministka in urednica. Leta 1922 je skupaj z Antonijo Slavik, Milko Mankoč, Marico Bartol in Milko Martelanc v Trstu ustanovila Žensko dobrodelno združenje, ki je leto pozneje začelo izdajati mesečnik *Ženski svet: glasilo ženskih društev v Julijski krajini*. V njem je svoja literarna dela občasno

objavljali tudi Srečko Kosovel. Pavla Hočevnar je revijo urejala od leta 1923 do 1928, ko je oblast razpustila združenje in prepovedala izhajanje lista. Sedež urednikovanja so kasneje prenesle v Ljubljano, kamor se je iz Trsta preselila tudi Pavla Hočevnar in tam nadaljevala svoje delo. K sodelovanju je privabila številne kulturne delavke in pisateljice. Delovala je v Jugoslovanski ženski zvezi in se kot delegatka udeleževala ženskih kongresov v tujini. Zavzemala se je za ženske pravice in socialno osamosvojitve.

Kako so kuhali pri Kosovelovih

Naslov zbirke receptov, ki izhajajo iz kuharskih tečajev, ki jih je od leta 1953 do leta 1970 vodila najstarejša Srečkova sestra Antonija (Tončka) Kosovel. Svoje znanje o kuhanju, strežbi, gospodinjstvu in organizaciji vsakdana je posredovala tudi na Gospodarski kmetijski šoli v Dutovljah. Zbirka je del bogate kraške kulinarične dediščine in ponuja dragocen uvid v kuharsko znanje in prehrabene navade povojnega Krasa. 250 receptov je urejenih v 17 jedilnikov, v katerih sta ohranjena avtentični jezik in struktura receptov. Poleg receptov za različne sladice, mesne jedi in juhe je ohranjen tudi recept za možganovo juho.

Anica Kosovel (1901–1983)

Najmlajša sestra Srečka Kosovela. Po končani srednji šoli v Ljubljani je odšla v Celje, kjer je nekaj časa delala kot lekarnarica, saj si moral za študij farmacije najprej opraviti dve leti lekarniške prakse. Tam jo je Kosovel pogosto obiskoval in s sabo prinašal pesmi, ki sta jih skupaj prebiral. Leta 1922 je zbolela in opustila idejo o študiju farmacije. Jeseni je začela v Ljubljani študirati slavistiko, ki jo je končala po Srečkovi smrti. Kasneje je postala profesorica slovenskega jezika. Kosovelov pesniški razvoj je spremljala od njegovega vpisa v realko do smrti, med njima pa se je stkalo pristno zaupanje in soglasje. V času, ko je Srečko obiskoval realko v Ljubljani, sta nekaj časa tudi skupaj stanovala.

Anton Kosovel (1860–1933)

Oče Srečka Kosovela. Bil je razgledan, glasbeno izobražen prosvetni delavec, svobodomiseln, narodnozaveden mož. Ustanavljal je različna društva, vodil cerkvene in pevske zборе ter tudi sam režiral in igral. Končal je učiteljske

ter najprej poučeval v Šempasu, nato v Dutovljah. Kasneje je dobil stalno delovno mesto nadučitelja v Sežani, kjer je postal vodja kulturnega življenja. Ker ob cesarjevem godu ni želel pozdraviti nemškega mestnega glavarja Sežane, so ga po 12 letih službovanja v Sežani premestili v Pliskovico na Krasu, zaradi slabih razmer pa je že po treh letih odšel v Tomaj. Tam je služboval 16 let do prisilne upokojitve leta 1924, ker ni želel poučevati italijanščine.

Antonija Kosovel (1897–1989)

Najstarejša sestra Srečka Kosovela, večkrat imenovana Tončka. Bolj kot za umetnost se je zanimala za gospodarske dejavnosti in končala srednjo trgovsko šolo. Edina od petih otrok je ostala doma in pomagala skrbeti za družino. Hitro se je zaposlila in večino življenja delala kot uradnica. Bila je zelo kulturno razgledana in obvladala slovenski, italijanski in nemški jezik. V 50. letih je vodila gospodinjske tečaje za kraška dekleta. Bila je skrbnica Kosovelove domačije vse do svoje smrti.

Karmela Kosovel (1899–1990)

Srečkova sestra, pianistka in profesorica glasbe. Podedovala je očetov glasbeni talent in doštudirala konservatorij v Trstu. Kasneje je odpotovala v Nemčijo in končala mojstrsko šolo v Münchnu ter postala poklicna pianistka. V tujini je prijateljevala s Černigojem in drugimi umetniki. S Kosovelom sta si bila kljub starostni razliki vedno blizu. V pismih sta si izmenjevala mnenja o literaturi, razstavah, predstavah in koncertih. Iz njune korespondence lahko beremo Kosovelove misli o umetnosti, filozofiji ter njegove cilje in namere, ki jih je brez zadržkov zaupal sestri.

Katarina Kosovel (1862–1938)

Mati Srečka Kosovela, rojena Sovdat, po poroki pa Kosovel. Bila je iz Sužida pri Kobaridu. Zaradi zgodnje smrti njenih staršev je kot mlada odšla služiti h grški plemiški družini Scaramanga v Trst, ki je imela v lasti botanični vrt v Sežani. Kot družabnica in spremljevalka hišne gospe je obiskala Dunaj, Budimpešto in Rim, se razgledala po opernem in kulturnem svetu ter se naučila nemščine in italijanščine. Družino Kosovel je spodbujala pri obiskih opernih dogodkov v Trstu.

Kosovelova domačija

Hiša v Tomaju, ki jo je leta 1925 zgradila in se vanjo vselila družina Kosovel. Leta 1924 so oblasti očeta Antona Kosovela prisilno upokojile, zaradi česar so se bili primorani izseliti iz stanovanja v šolski stavbi v Tomaju. Nekaj časa so stanovali v najemniškem stanovanju v bližini, nato pa so se odločili za gradnjo lastne hiše. Tam je Kosovel preležal svoje zadnje dneve pred smrtjo. Po smrti staršev je za domačijo največ skrbela njegova sestra Tončka, ki je do svoje smrti na domu sprejemala številne goste in skupine otrok, študentov in odraslih, ki so želeli kaj več vedeti o Srečkovem delu in življenju. Domačija je leta 2026, ki je bilo razglašeno kot Kosovelovo leto, doživela že drugo prenovo. Danes je domačija muzej družine Kosovel, kjer so na ogled tudi predmeti, ki so pripadali družini.

Stano Kosovel (1895–1976)

Najstarejši otrok družine Kosovel. Uveljavljen časnikar in pesnik. V zgodnjih letih je precej vplival na Srečkov razvoj, kasneje pa so se njuni pogledi na umetnost oddaljili. Kosovelu je strogo odsvetoval nameravani natis pesniške zbirke *Zlati čoln*.

Vinko Košak (1903–1942)

Pesnik in publicist. Kot dijak realke je sodeloval pri gimnazijskem mesečniku *Lepa Vida*, pozneje pa tudi v krožku *Ivan Cankar*. S Kosovelom sta bila tesna prijatelja. Ustreljen je bil kot talec.

Bratko Kreft (1905–1996)

Slovenski dramatik, pripovednik, publicist, dramaturg, profesor, literarni zgodovinar in režiser. Že v študijskih letih je bil literarno aktiven, bil je sourednik in sodelavec Kosovelove revije *Mladina*. Napisal je daljše besedilo *Sopotja s Srečkom Kosovelom*, ki vsebuje spomine in pričevanja o Kosovelu. Eseg je bil objavljen v knjigi *Pričevanja, december 1984: iz lastnih korenin: avtobiografski eseji*.

Križevniška ulica 8

Naslov stanovanja mačehe Cirila Debevca, ki je bil režiser in Kosovelov prijatelj. Kosovela sta vzela pod streho konec leta 1925, ko po izselitvi iz Akademskega kolegija ni našel dovolj poceni nastanitve, ki bi premogla obilen finančni dolg, ki si ga je nakopal z izdajanjem mesečnika *Lepa Vida*.

Enosobno stanovanje s kuhinjo, ki je bila hkrati spalnica Debevčeve mačehe, je od oktobra 1925 do Kosovelove smrti postalo sestajališče Kosovela in njegovih literarnih tovarišev. Po sestankih so se iz Debevčeve in Kosovelove sobe po prstih tihotapili skozi kuhinjo, kjer je spala mačeha, na hodnik.

Literarno-dramatični krožek Ivan Cankar

Leta 1925 ga ustanovita Srečko Kosovel ter njegov prijatelj in gledališčnik Ciril Debevec. Kosovel o delovanju krožka natančno pripoveduje v *Kroniki*, ki jo je pisal od junija do novembra 1925. Krožek je sestavljalo približno 15 članov, ki so se sestajali na internetnih predavanjih, bralnih ali debatnih večerih in skupaj obiskovali kulturne prireditve. Njihova dejavnost je potekala v dveh smereh: nekateri so se bolj zanimali za literaturo in predstavljanje lastnih umotvorov, medtem ko so se drugi raje ukvarjali z odrsko umetnostjo, recitiranjem in insceniranjem literature. Jeseni leta 1925 je krožek dobil svoje glasilo *Mladina*.

Londonski sporazum

Tajni sporazum, ki ga je Italija podpisala z antantnimi silami (Anglijo, Francijo in Rusijo) 26. aprila 1915 v Londonu. Z njim so sklenili dogovor, da mora Italija najpozneje v enem mesecu odpreti novo fronto na zahodu in tako začeti izčrpavati avstro-ogrske enote. V zameno so ji bili obljubljeni Trst, Trento, Gorica, Istra, dolina Soče, Zadar, deli Dalmacije, protektorat nad Albanijo, pristanišče Vlorë v Albaniji, Dodekaneški otoki in del nemških kolonij ter del ozemlja Osmanskega cesarstva. Italija je centralnim silam napovedala vojno prej kot mesec po podpisu sporazuma, 23. maja 1915, ko se je uradno začela soška fronta.

Vladimir Martelanc (1905–1944)

Publicist in marksistični ideolog. Bil je eden najtesnejših Kosovelovih prijateljev in je kot izrazito levo usmerjeni razumnik bistveno vplival na pesnika. Zastopal je načelo o brezpogojni pravici Slovencev do samostojne države. Med plimovanjem

fašističnega nasilja je agitiral za delavske pravice in slovenstvo. Po italijanski kapitulaciji se je vrnil v Trst, kjer ga je aretiral gestapo in ga poslal najprej v Dachau, od tam pa v koncentracijsko taborišče Natzweiler-Struthof, kjer je aprila 1944 umrl pri 38 letih.

Narodni dom pri Svetem Ivanu

Pomembno središče Slovencev v Trstu. Prvič so ga odprli leta 1903, leta 1921 pa so ga napadli in uničili pripadniki fašističnih skupin. Do druge svetovne vojne je pripadal fašistični stranki, po vojni pa občini Trst. Leta 2001 je na podlagi zaščitnega zakona ustanovo znova dobila v last slovenska manjšina v Italiji, stavbo pa so dokončno prenovili leta 2023.

Narodni dom v Barkovljah

12. decembra 1921 so ga požgali fašisti. To je bil četrti narodni dom, ki je bil uničen v Trstu in njegovi okolici ter hkrati zadnje zatočišče tržaških Slovencev.

Nastopa na odru Šentjakobskega gledališča

Prva dva javna nastopa literarno-dramatičnega krožka Ivan Cankar. Sprva so bili načrtovani štirje recitacijski večeri v juniju 1925, vendar niso uspeli. Tako sta bila prva recitacijska večera 9. in 10. novembra 1925 na odru Šentjakobskega gledališča v Ljubljani. Prvi večer je bil posvečen literaturi Srečka Kosovela, Iva Grahorja, Silvestra Škerla in Janeza Žagarja, drugi pa recitiranju pesniških del in dramskih odlomkov. Srečko Kosovel je tam prvič javno nastopil s pesmijo *Ekstaza smrti* ter navdušil občinstvo in novinarje.

— Dva recitacijska večera.

Zmisel za resnično kulturno življenje ugaša. Vse živi s filmom, ki hitro beži pred očmi in ki se ne ustavi pred dušo. Film vpliva trenutno; trajni vtis pa ostane samo eden: površnost. Filmska emocija je samo živčna, kajti slike bežijo prehitro mimo nas, da bi zapuščale v duši trajne, globoke vtise. Preveč je izum in premalo življenje. Če zapreš v kinematografu oči, izgine vse.

Kar manjka filmu, je živa beseda, živ človek. Etos umetnine pa je v tem, da se začutiš z umetnikom eno, da se mu približaš kot človek. Živa beseda pa je najjačje sredstvo tega izražanja. Literatura je umetnost žive besede, recitacija je njeno oživljanje. To prinašamo. Ne lovimo se za modnimi gesli, ni nam do mode. Rasemo, kakor zahteva čas, ne pa razni modni reformatorji. Hočemo, da se razvija naše življenje svobodno; sicer vzporedno s svetovnim, a ne pod diktaturo evropskih umetnostnih gesel. Naša umetnost naj bo odsev našega slovenskega življenja na globosu Evrope. Kar hočemo, se da povedati takole: resnično kulturno globino, resnično življenje. Ni nam za obliko, dovolj je, da je ta oblika organična. Umetnost mora postati živa, mora zapuščati trajne vtise v človeku. Šele taka umetnost lahko postane progresiven kulturni faktor. Kdor hoče s te strani spoznati naša stremjenja, naj pride 9. in 10. novembra na recitacijski večer. — Prireditelji.

(vabilo, objavljeno v *Slovenskem narodu* 10. novembra 1925)

Fanica Obid (1903–1940)

Dijakinja tolminskega učiteljšča, aktivistka, antifašistka in feministka, doma iz naselja Bukovo pri Cerknem. Vse življenje je bila kulturno in politično angažirana. Na njeno politično oblikovanje je pomembno vplival prijatelj Vladimir Martelanc. Vključila se je v tajni komunistični krožek, bila je zaupnica organizacije TIGR, ustanovila je ženski krožek ter pisala za različna glasila. Pesmi je objavljala tudi v mesečniku *Lepa Vida*. Njen pesniški psevdonim je bil Mirjam. Znana je kot zadnja zunanja oseba, s katero je Srečko Kosovel govoril na smrtni postelji. V njunem dopisovanju je mogoče prešteti 36 pisem, kar je najobsežnejša ohranjena korespondenca v zapuščini Srečka Kosovela.

Anton Ocvirk (1907–1980)

Literarni zgodovinar, utemeljitelj slovenske primerjalne književnosti, urednik, v mladosti tudi pesnik. Med Kosovelove vrstnike se – zaradi razlike v starosti – ni vključil, pa tudi po pesnikovi smrti so se med njim in skupino okrog *Mladine* pokazala precejšnja nesoglasja. Kljub preteklim nesoglasjem, je predvsem po drugi svetovni vojni zaslužen za natis Kosovelove obsežne zapuščine.

Leta 1931 je najprej uredil Kosovelove *Izbrane pesmi*, leta 1946 pa je izšla prva knjiga Kosovelovega zbranega dela, v kateri je 358 –ob izidu večinoma še neznanih – pesmi. Leta 1967 so bili objavljeni *Integrali*, ki jih je Ocvirk pospremil z obsežno študijo *Srečko Kosovel in konstruktivizem*. Nato je leta 1974 izšla druga knjiga Kosovelovega zbranega dela, tej pa sta sledili še dve, v katerih so bili natisnjeni članki, eseji, dnevniki in obsežna korespondenca, vse z izčrpnimi opombami urednika Antona Ocvirka.

Požig Narodnega doma v Trstu

13. julija 1920 so pripadniki italijanskih fašističnih in nacionalističnih skupin napadli in požgali Narodni dom v Trstu. Napad je isti dan zajel tudi vse ostale jugoslovanske zavode in ustanove v mestu. Narodni dom je bil po prvi svetovni vojni najpomembnejši simbol slovenske kulturne, gospodarske in politične dejavnosti v Trstu. Služil je kot pomembno oporišče slovenstva v zasedenem ozemlju, bil je sedež številnih slovenskih organizacij, kot sta Edinost in Sokol, ter osrednje kulturno središče Slovencev v Trstu s Slovenskim gledališčem, kamor je zahajal tudi Kosovel s svojo družino.

Rapalska pogodba

Mirovna pogodba, ki sta jo 12. novembra 1920 v Rapallu v Liguriji podpisali Kraljevina SHS in Kraljevina Italija. S pogodbo je bila določena meja med državama. Italiji je pripadla približno tretjina slovenskega etničnega ozemlja, poleg tega tudi Istra, mesto Zadar ter nekateri dalmatinski otoki. Na ozemlju, ki je pripadlo Italiji, je ostalo približno 300.000 Slovencev. Ti so imeli izbiro optirati za državljanstvo Kraljevine SHS, kar je pomenilo, da so se morali v enem letu izseliti in zapustiti vso svojo lastnino na Primorskem. Preostali so postali državljani Kraljevine Italije. Tudi Srečko Kosovel in njegova sestra Anica Kosovel sta avgusta 1924 zaprosila za državljanstvo Kraljevine SHS.

Marija Skrinjar (1857–1931)

Slovenska socialna delavka in publicistka. Zadnja leta je preživela v Križu pri Tomaju, kjer je postala tesna prijateljica družine Srečka Kosovela. Iz njune korespondence je razvidno, da je sprva mlademu Kosovelu svetovala, da se raje kot profesuri posveti gospodarskim dejavnostim, a je na koncu z radostjo sprejela njegovo odločitev o študiju na Filozofski fakulteti.

Soška fronta

Začela se je z italijansko vojno napovedjo maja 1915 ter trajala do oktobra 1917. Na njej se je odvilo 12 soških bitk. Na soški fronti je življenje izgubilo najmanj 250.000 vojakov, okoli 700.000 jih je bilo ranjenih ali zastrupljenih z bojnimi plini, več kot 500.000 pa jih je izginilo ali bilo ujetih. Ranjeni vojaki so v tistem času hodili čez Kras v Italijo, čemur je bil priča tudi mladi Kosovel. Da bi ga obvarovala pred grozotami soške fronte, sta ga starša poslala na šolanje v Ljubljano.

Spomenik Srečka Kosovela v Sežani

Celopostavni spomenik Srečka Kosovela, ki stoji na Trgu osvoboditve v Sežani. Bronasti kip je delo slovenske kiparke Alenke Vidrgar, zasnovan v naravni velikosti. Visok je 165 cm, kolikor naj bi v višino meril Kosovel, v roki pa nosi neizdano pesniško zbirko *Zlati čoln*.

Srečko Felix Joseph

Ime, s katerim so Srečka Kosovela krstili. Izbira imena je bila botrova želja, sprva pa je župnik predlagal ime Kvintilijan, ker se je Srečko rodil kot peti otrok. Kosovel se je tekom svojega življenja podpisoval z različnimi imeni: Srečko, Kvintilijan in tudi Felice.

3458 din

Dolg, ki si ga je Srečko Kosovel nakopal z izdajanjem gimnazijskega mesečnika *Lepa Vida*. Prva številka mesečnika istoimenskega literarnega krožka je izšla februarja 1922, že jeseni istega leta pa je zaradi finančnih dolgov prenehala izhajati. Glasilo je doživelo šest števil, dolgovi pa so izhajali iz premajhnega števila naročnikov in prevelikih tiskarskih stroškov. Dolg je Kosovela spremljal vse življenje. Nameraval ga je poravnati s prodajo pesmi iz pesniškega prvenca *Zlati čoln*.

Umetnost in proletarec

Naslov uvodnega predavanja in eseja Srečka Kosovela na recitacijskem večeru v Zagorju, 23. februarja 1926. Namenjeno je bilo tamkajšnjim rudarjem, v njem pa je Kosovel tudi komentiral svojo pesem *Ekstaza smrti*. Esej je bil po pesnikovi smrti objavljen v reviji *Mladina*. *Ob tej uri se vrši po vsem svetu nešteto predavanj, koncertov, recitacijskih večerov in gledaliških predstav. Pesniki čitajo javno svoje pesmi, pisatelji svoje povesti in romane, znanstveniki razlagajo svoje nove iznajdbe, igralci igrajo po gledališčih, glasbeniki proizvajajo koncerte. Vse je svetlo razsvetljeno, vse živahno; na tisoče ljudi posluša predavanja, koncerte, gledališke predstave.*

Po teh gledališčih, po teh koncertnih dvorinah, po teh predavalnicah bo vsakdo lahko opazil, da manjka glavni sestavni del človeške družbe: proletariat. Proletarec, ki mora opravljati v družbi najtežja in najpožrtvovalnejša dela, proletarec, na čigar ramah takorekoč slone vsi kulturni narodi, proletariat, ki s svojim trdim in težkim delom pospešuje razvoj kulture, ta proletariat je postal popolnoma odrezan od kulturnih pridobitev človeške družbe. Kapitalisti, bogataši in buržoazija pa ne podpirajo umetnosti iz kakih človeških idealnih nagibov, njihov cilj je drugačen; kakor so se polastili proizvodjalnih sredstev materialne kulture, tako si hočejo osvojiti tudi proizvodjalna sredstva duševne kulture, umetnike, znanstvenike, iznajditelje, pisatelje. To se pravi zaslužniti si hočejo ne samo ročne delavce, marveč tudi intelektualce. A danes se je tudi proletarec osvestil. Zavedel se je, da lahko zahteva prav take življenjske pravice kakor oni, ki preživijo vse svoje življenje po kavarnah, barih, bordelih in zabaviščih in včasih niti z mezincem ne ganejo za svoje življenjske potrebe. Ali brez dovoda duševne kulture ostane ta razredni boj kakor neprižgana luč. Ta luč pa je umetnost in znanost.

(odlomek iz eseja)

Zlati čoln

Nikoli izdana pesniška zbirka Srečka Kosovela, ki jo je pripravljala konec leta 1925. Za pesniški prvenec naj bi izbral 45 čustvenih, razpoloženjskih pesmi, ki so del njegovega zgodnjega impresionističnega ustvarjanja, od zbirke pa se je ohranil le predgovor. V njem je zapisal, da se želi z izdajo posloviti od sentimentalnega mladeniča, kar nakazuje njegovo ločitev od kraške impresionistične lirike. Iz njegovih pisem je mogoče razbrati, da je bil glavni namen zbirke predvsem poravnanje dolgov, ki si jih je nakopal z izdajanjem mesečnika *Lepa Vida*. Izid je preprečil založnik Ivan Albrecht, ki je zadnji trenutek umaknil svojo finančno podporo. Predvideva se, da je v to odločitev posegel Kosovelov starejši brat Stano, ki naj bi se bal družinske sramote in škandala, ki bi ga sprožil izid Kosovelove zbirke. Stano naj bi kljub neznani vsebini zbirke Kosovelovo poezijo označeval kot nezrelo ter jo povezoval s Podbevškovo takratno futuristično in ekspresionistično revolucijo. Brata sta zapadla v spor, ki je pomembno vplival na prebujenje Kosovelove uporniške žilice.

Kdor vzame po nesreči to knjigo v roke, naj se ne razičara nad baržunasto liriko, ki jo je pisal mladenič, od katerega sem se pravkar poslovil. Res je baržunasta lirika! Zlate zvezde, vse orošene od pomladnega dežja, grobovi, z belim cvetjem okiteni ... Naši pesniki in nepesniki niso pošiljali knjig s predgovori v svet. Vsaj sami jih niso pisali ... A današnji čas je tak, da se mora človek opravičiti nad mehko besedo, ki se je utrnila iz svežega, mladega srca, da se mora opravičevati zato, ker te transmisije vse preveč šume, transmisije v tvornici svetovnega kapitala, in ker je preveč čudno, če v dobi, ko se postavlja v svetišče tega svetovnega boja peklenške stroje, če se v tej dobi drzne govoriti mladenič čisto preprosto, odkrito, mehko, zato ker se je zgubil v opojni pomladni noči in blodil po poljani sanj pod zvezdami. A meni ni težko sedaj, ko se pravkar poslavljam od sentimentalnega mladeniča in mu podajam roko in želim, da postane mož.

(odlomek iz predgovora v *Zbranem delu I*, urednik Anton Ocvirk)

Borut Petrović

Festivali in nagrade

Borut Petrovič

Nagrada Sabrija Biser za najboljšega mladega igralca

Predstava *Usje se je dalu* Tereze Gregorič, Boruta Petroviča in Jakoba Šfiligoja v režiji Tereze Gregorič in koprodukciji SNG Nova Gorica, Zavoda Scaramouche in GO! 2025 – Evropske prestolnice kulture, Nova Gorica – Gorica je junija sodelovala na festivalu 50. Dnevi satire Fadila Hadžića v Zagrebu, kjer je Borut Petrovič prejel nagrado Sabrija Biser za najboljšega mladega igralca.

Kljub svoji mladosti se je Borut Petrovič z več vlogami v komediji *Usje se je dalu*, ki obravnava teme in fenomene življenja ob slovensko-italijanski meji, izkazal kot večji komedijant. Z vlogami vojaka JLA, obmejnega carinika in inšpektorice je suvereno ohranjal pozornost in naklonjenost občinstva ter pri tem uporabljal vsa komediografska sredstva, ki so mu jih te vloge ponujale. (iz utemeljitve)

Žiga Divjak, Katarina Morano, Jasmina Jerant in Monika Weiss

Borštnikova nagrada za raziskavo in razvoj besedila

Avtorski projekt *Anhovo* v režiji Žiga Divjaka in produkciji SNG Nova Gorica je junija sodeloval v tekmovalnem programu 61. Festivala Borštnikovo srečanje v Mariboru, kjer so Žiga Divjak, Katarina Morano, Jasmina Jerant in Monika Weiss prejeli Borštnikovo nagrado za raziskavo in razvoj besedila.

Dokumentarno dramsko besedilo uprizoritve *Anhovo* prek fragmentacije in ponavljanja predstavi tragično usodo skupnosti iz spodnje Soške doline. V prepričljivem prepletu pričevanj, dokumentarnega gradiva in statističnih podatkov vzpostavlja trden spoj med raziskovanjem dejanskih zgodb ter njihovim umetniškim posredovanjem. S premišljeno dramaturško

strukturo izkušnje dotične skupnosti umešča v širši družbeni in politični kontekst ter odpira prostor za razmislek o odgovornosti, sistemskem nasilju in posledicah industrijskega onesnaževanja. Besedilo pri tem dosledno ohranja ravnotežje med informativnostjo in čustveno močjo, zaradi česar uspe preseči lokalno okolje in se vzpostavi kot univerzalno opozorilo, ki uspeva prav zaradi natančne, secirajoče raziskave ter obdelave izbranega materiala. Procesualna narava besedila ostaja razvidna tudi v predstavi, kot sled temeljitosti, premišljenosti in visokega nivoja umetniške ter raziskovalne prečiščenosti, ki uprizoritvi daje posebno avtentičnost in prepričljivost. (iz utemeljitve)

Tomi Janežič

Borštnikova nagrada za celosten dramaturški koncept

Avtorski projekt *1973* v režiji Tomija Janežiča ter produkciji SNG Nova Gorica in GO! 2025 – Evropska prestolnica kulture, Nova Gorica – Gorica je junija sodeloval v tekmovalnem programu 61. Festivala Borštnikovo srečanje v Mariboru, kjer so ustvarjalci prejeli več nagrad.

Tomi Janežič je prejel Borštnikovo nagrado za celosten dramaturški koncept za uprizoritvi *1973* v produkciji SNG Nova Gorica in *1974* v produkciji Slovenskega mladinskega gledališča, obe v koprodukciji z GO! 2025 – Evropsko prestolnico kulture Nova Gorica – Gorica.

Tomi Janežič v uprizoritvah *1973* in *1974* skozi potovanje v času vzpostavi izjemno kompleksen in trden dramaturški ustroj, v katerem se intimne usode protagonistov organsko prepletajo z družbenopolitično stvarnostjo obravnavanega obdobja. S poglobljeno in natančno psihologizacijo dramskih oseb uprizoritvi presežeta raven zgodovinske rekonstrukcije ter postaneta hkrati odtis časa, ki ga uprizarjata, in časa, v katerem nastajata. V večplastnem prepletu osebnega in kolektivnega, preteklosti in sedanjosti, ustvarjata trdno dramaturško strukturo, v kateri se zgodovinska in čustvena dediščina skupnosti preobraža v univerzalno izkušnjo, v epopejo navadnega človeka. (iz utemeljitve)

Branko Hojnik

Borštnikova nagrada za scenografijo

Branko Hojnik je prejel nagrado za scenografijo za uprizoritvi *1973* v produkciji SNG Nova Gorica in *1974* v produkciji Slovenskega mladinskega gledališča, obe v koprodukciji z GO! 2025 – Evropsko prestolnico kulture Nova Gorica – Gorica.

Branko Hojnik v uprizoritvah *1973* in *1974* oblikuje dve odslikavi dovršenega scenografskega prostora, ki se ves čas gibljeta na meji med abstrahiranjem in hiperrealizmom. Scenografske rešitve ne izhajajo zgolj iz potreb zgodbe, temveč v svoj premislek aktivno vključujejo tudi

arhitekturo odrskega prostora, ki postane enakovreden element scenografske zasnove. S premišljenim vpenjanjem gledališkega prostora v uprizoritveni svet ustvarja večplastno prostorsko govorico, ki presega funkcionalnost ter postane pomemben nosilec pomenov in osrednji gradnik atmosfere obeh uprizoritev. Scenografija tako vzpostavlja dinamičen dialog med gledališčem in uprizoritvijo, med fikcijo in njenim uprizoritvenim okvirom, med zgodovinsko pripovedjo in sodobnim trenutkom njenega uprizarjanja. (iz utemeljitve)

Marjuta Slamič

Boršnikova nagrada za igro

Marjuta Slamič je prejela Boršnikovo nagrado za vlogo v uprizoritvi *1973* v produkciji SNG Nova Gorica in *GO! 2025* – Evropske prestolnice kulture Nova Gorica – Gorica.

Marjuta Slamič v svojo vlogo vstopa z visokim nivojem avtentičnosti in tenkočutnega razumevanja družbenega ter zgodovinskega konteksta. S prepričljivo in poglobljeno interpretacijo presega zgodbo posamezne ženske, ki je bila zaradi ekonomskih razmer prisiljena oditi s trebihom za kruhom, ter

njeno usodo vzpostavlja kot vseobsegajočo zgodbo vztrajnosti in odrekanja. Njena igra temelji na notranji trdnosti in psihološki natančnosti, ki čustvenih stanj ne razlaga in ne poudarja deklarativno, temveč jih razkriva skozi prisotnost, držo in odnos do sveta, ki ga ima v sebi. Prav v tej subtilnosti se skriva moč njene interpretacije, s katero ustvari pretresljiv in prepričljiv portret ženske, ki jo oblikujejo delo, odgovornost in skrb za bližnje, s svojo igralsko prezenco pa ključno soustvarja sporočilno os celotne uprizoritve. (iz utemeljitve)

Ana Facchini

Boršnikova nagrada za igro

Ana Facchini je prejela Boršnikovo nagrado za igro za vlogi v uprizoritvah *Anhovo* v produkciji SNG Nova Gorica ter *1973* v produkciji SNG Nova Gorica in *GO! 2025* – Evropske prestolnice kulture Nova Gorica – Gorica.

Ana Facchini se v uprizoritvah *Anhovo* in *1973* izkaže kot pripovedovalka z izrazito organsko in neposredno igralsko maniro, prek katere zgodbe vsakdanjih ljudi pridobijo moč velikih gledaliških pripovedi. Njena interpretacija

temelji na natančnem občutku za mero, zaradi česar upodobljeni liki in njihove usode nikoli ne zdrsnejo v sentimentalnost, smiljenje ali pokroviteljsko obravnavo. Zadržanost njenega izraza omogoča, da se čustvena moč zgodb razkriva postopoma in pristno, ter v najbolj pretresljivih trenutkih ohranja dostojanstvo svojih likov in jim namenja polno človeško kompleksnost, s čimer v obeh uprizoritvah ustvarja prostor identifikacije in empatije. (iz utemeljitve)

Tomi Janežič

Nagrada Franceta Bevka

Tomi Janežič je prejel nagrado Franceta Bevka, ki jo podeljuje Mestna občina Nova Gorica, za obsežen umetniški opus ter vizionarski projekt *Dodekalogija*, s katerim je Novo Gorico trdnosidral na gledališki zemljevid Evrope. Projekt *Dodekalogija* vsebuje 12 predstav, v katerih je Nova Gorica bodisi osrednji dogajalni prostor ali prostor,

kjer se prepletajo življenjske zgodbe iz različnih krajev Evrope, hkrati pa gledalcu ponuja razmislek o zgodovini Nove Gorice. Mesto tako postaja prizorišče vrhunske umetniške produkcije, ki presega lokalne okvire, ruši meje in mestu prinaša trajno mednarodno prepoznavnost.

Sergij Pelhan

Častni občan Mestne občine Nova Gorica

Sergij Pelhan je prejel naziv častnega občana Mestne občine Nova Gorica za življenjsko delo na področju institucionalne in ljubiteljske kulture ter povezovanja Slovencev v zamejstvu in po svetu. Kot minister za kulturo, dolgoletni kulturni menedžer in neutrujen družbeni delavec je s svojo predanostjo povezoval

institucionalno umetnost in ljubiteljsko kulturno ustvarjalnost ter gradil mostove s Slovenci v zamejstvu in po svetu. Pod njegovim vodstvom je nekdanje Primorsko dramsko gledališče preraslo v ustanovo državnega pomena in danes kot Slovensko narodno gledališče Nova Gorica uživa velik mednarodni ugled.

Kontakti / Contacts

Slovensko narodno gledališče Nova Gorica / Slovene National Theatre Nova Gorica

Trg Edvarda Kardelja 5, 5000 Nova Gorica,
Slovenija / Slovenia
T +386 5 335 22 00
info@sng-ng.si, www.sng-ng.si

Direktorica / General Manager

Mirjam Drnovšček

E mirjam.drnovscek@sng-ng.si
T +386 5 335 22 10

Umetniška vodja / Artistic Director

mag. Neda Rusjan Bric

E neda.bric@sng-ng.si
T +386 5 335 22 10

Poslovna sekretarka / Business Secretary

Barbara Skorjanc

E barbara.skorjanc@sng-ng.si
T +386 5 335 22 10

Dramaturginji / Dramaturgs

mag. Ana Kržišnik Blažica

E ana.krzisnik@sng-ng.si
T +386 5 335 22 15 in / and

Martina Mrhar

E martina.mrhar@sng-ng.si
T +386 5 335 22 01

Lektorica / Language Consultant

Anja Pišot

E anja.pisot@sng-ng.si
Klasja Kovačič
E lektor@sng-ng.si
T +386 5 335 22 18

Vodja Mladega odra Amo, dramaturginja / Programme manager of Young Stage Amo, Dramaturg

Tereza Gregorič

E tereza.gregoric@sng-ng.si
T +386 5 335 22 02

Vodja marketinga in koordinatorka programa amfiteatra / Marketing Manager and Amphitheatre Program Coordinator

Metka Sulič

E odnosizjavnostjo@sng-ng.si
T +386 5 335 22 50

Vodja odnosov z javnostjo / Publicity Manager

Tina Krog

E tina.krog@sng-ng.si
T +386 5 335 22 06

Vodja programa / Programme Manager

mag. Barbara Simčič Veličkov

E organizacija@sng-ng.si
T +386 5 335 22 04

Vodja računovodstva / Accounting Manager

Neža Lango

E neza.lango@sng-ng.si
T +386 5 335 22 07

Vodja tehničnih služb / Manager of Technical Services

Davorin Kodrič

E davorin.kodric@sng-ng.si
T +386 5 335 22 14

Producent / Producer

Aleksander Blažica

E aleksander.blazica@sng-ng.si
T +386 5 335 22 14

Zarja Pavlin

E zarja.pavlin@sng-ng.si
T +386 5 335 22 04

Blagajna / Box Office

T +386 5 335 22 47

E blagajna@sng-ng.si

vsak delavnik / workdays

10.00–12.00 in / and 15.00–17.00

ter uro pred pričetkom predstav /

and an hour before each performance

Spletna prodaja / Online ticket purchase

sng-ng.kupikarto.si

Svet SNG Nova Gorica / Council SNT Nova Gorica

Elvira Hasanagič, Katja Jordan (podpredsednica / vice president), Martina Pavlin, Marjan Zahar (predsednik / president), Kaja Trkman

Strokovni svet SNG Nova Gorica / Expert Council SNT Nova Gorica

mag. Alida Bevk, Alex Devetak (podpredsednik / vice president), Tereza Gregorič, Andrejka Markočič Šušmelj (predsednik / president), Helena Peršuh, Kaja Trkman

Dejavnost gledališča financira Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije.

Del spremljevalnega programa sofinancira Mestna občina Nova Gorica.

Član Evropske gledališke konvencije

GO! 2025
NOVA GORICA
GORIZIA

Evropska prestolnica kulture
Capitale europea della cultura
European Capital of Culture

Sponzor

Medijska sponzorja

Gledališki list SNG Nova Gorica

Sezona 2026/2027, številka 2

Izdajatelj SNG Nova Gorica

Predstavnica Mirjam Drnovšček

Urednica Martina Mrhar

Uredništvo mag. Ana Kržišnik Blažica, mag. Neda Rusjan Bric, Karin Winkler

Lektorica Klasja Kovačič

Fotografi Guido Mencari (6–46), Peter Uhan (48, 50, 52, 54), Matej Povše (49, 53), David Verlič (55)

Oblikovalec Luka Purgar

Naklada 200

Tisk A-media

SNG Nova Gorica ISSN 1581-9884

Cena publikacije je 2 evra.

